

Vraag uit de praktijk

Tekenweetjes

Recent is alle informatie over de ziekte van Lyme op de RIVM website geactualiseerd. Er is daar veel informatie te vinden over de ziekte en over teken en hun gedrag. Toch komen er regelmatig aanvullende vragen binnen per e-mail. Daarvan selecteerden wij er een aantal voor deze Vraag uit de praktijk.

Kunnen er teken in mijn tuin zitten?

Teken leven in 'strooisel'. Dat is een laag dode, verterende bladeren die het hele jaar door (dus niet alleen in de herfst) aanwezig is. Ook een dikke moslaag vinden ze fijn. Dit zie je meestal in het bos, maar soms ook in tuinen. Zonder die strooisel- of moslaag overleven teken niet, dus in de tuin zitten er géén teken in planten die op een kale (zandige) bodem groeien. In tuinen met een strooisel en/of moslaag kunnen teken zitten, maar dat kan alleen als er ook dieren komen die teken kunnen meebrengen. Vanuit de strooisellaag kruipen teken tot maximaal 1,5 meter omhoog in planten. Ze kruipen het liefst recht omhoog, en zullen zelden verder dan 1 meter over de bodem kruipen.

Hoe herken ik een teek op mijn planten?

Vaak denken mensen te maken te hebben met teken in planten, maar meestal gaat het dan om bladluizen, larven van lieveheersbeestjes en ander klein grut dat vaak zwart is en veel pootjes heeft. Een makkelijke maar niet echt diervriendelijke manier om te zien of het om teken gaat is om te kijken of je de beestjes makkelijk plat kunt drukken. Bij teken lukt dat heel moeilijk. Zie hieronder een plaatje van teken zoals je ze in planten aan zou kunnen treffen.

Foto Teek die een grasspriet opklimt
(Bron: RIVM)

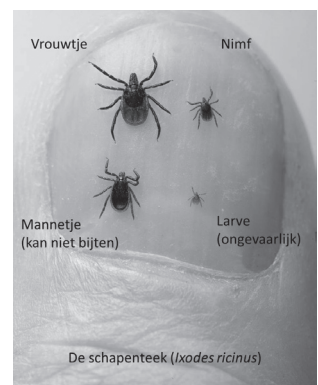
Als een teek binnen van mijn hond afvalt op de vloer, kunnen er dan (net als bij vlooien) larven komen? Kan er dan een tekenplaag in mijn huis ontstaan?

Iedere volgezogen vrouwtjestek zal na een paar dagen tot een paar weken eitjes gaan leggen. Gelukkig kunnen de Nederlandse teken niet tegen droogte. Een teek die in een gemiddeld huis terecht komt zal na een dag of 5 sterven omdat de lucht te droog

is. Dat geldt ook voor de eitjes. Het tekenvrij houden van huisdieren is wel heel nuttig. Daarmee wordt voorkomen dat teken via een huisdier op plekken in de tuin komen waar ze wel kunnen overleven.

Hoe komt het dat teken verschillende kleuren hebben? Kan dat verband houden met de aanwezigheid van de lymebacterie?

Er kunnen verschillende kleuren voorkomen bij zich voedende teken, meestal wit, grijs, oranje, zwart of donker bruin. De kleur hangt niet alleen af van de soort, maar ook van het levensstadium van de teek (larve-, nimf- of volwassenstadium). Verder kan de kleur nog veranderen door de bloedmaaltijd: in de eerste dagen is de kleur van bijvoorbeeld volwassen teken vaak oranje, daarna pas grijs. Ten slotte hangt het ook nog af van de plek waar de teek zich heeft ingenesteld: soms neemt de teek meer weefselvocht (wit) op dan bloed: dan is de kleur wat lichter. Er is in ieder geval geen verband tussen de kleur en de aanwezigheid van lymebacteriën in de teek.

Foto Vier schapenteken op een duimnagel
(Bron: RIVM)

Zie ook het voorlichtingsfilmpje over teken, daarin ziet u waar de teek leeft, hoe hij tot bijten komt, en hoe je moet controleren op tekenbeten. www.rivm.nl/tekenbeet/film

Auteurs: T. Oomen, F. Gassner

Centrum Infectieziektebestrijding, RIVM, Bilthoven

Correspondentie
fedor.gassner@rivm.nl